

De roof van de rechters - Patrick Bernauw

Algemene uitleg

over het boek

Het boek 'De roof van de rechters' is één van de leesteknisch moeilijkere boeken van de Wablief-reeksen. Is dit boek geschikt voor jouw lezers? Dan kan je hen zeker ook 'Schiet niet te snel', 'Het klimaat verandert', 'De slaper', 'Het verhaal van Europa', 'Winnen' en 'Nu niet. Nog niet' aanraden.

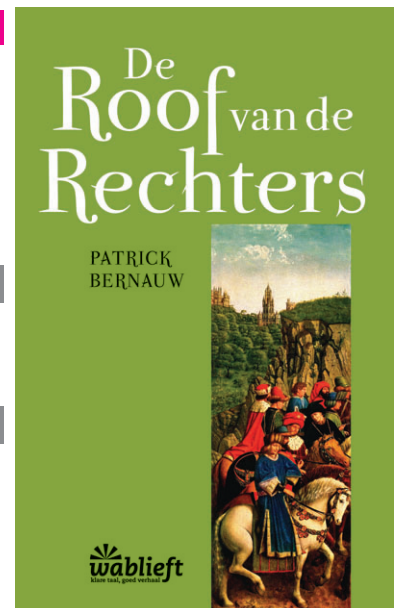
Ervaar je dat dit boek nog iets te hoog gegrepen is voor jouw lezers? Probeer dan eens 'Kerstekind', 'Kind vermist', 'Albert 2' of 'Opvoeden van A tot Z'. In deze boeken zijn de zinnen kort, en elke nieuwe zin begint op een nieuwe regel.

Over het lespakket

In alle lespakketten spreken wij over '**cursisten**', die les volgen in het volwassenenonderwijs. Toch zijn de meeste lestips ook heel goed bruikbaar voor **leerlingen** in het secundair onderwijs (OKAN, BuSo, BSO-PAV en vaak ook TSO).

Dit **lespakket** kan je downloaden via onze website www.wablief.be. Bij dit lespakket horen ook werkbladen. Die plaatsen we in één worddocument op de website. Op die manier kan elke lesgever de **werkbladen aanpassen** aan de eigen noden, mocht dat handig zijn.

De **oefeningen** bij 'De roof van de rechters' zijn meestal op de bijbehorende werkbladen uitgewerkt zodat de cursisten er zelfstandig en op eigen tempo mee aan de slag kunnen. De oefeningen kunnen indien gewenst thuis verwerkt worden.

Verhaal: De roof van de Rechters (Patrick Bernauw)

Hoofdstuk(ken): In de kathedraal; De geschiedenis van het Lam Gods; De Rechters zijn gestolen!

Lesduur: 100 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Toon het boek aan de cursisten. Laat de cursisten gissen naar de inhoud van het boek op basis van de titel.

Stap 2: Ga met je cursisten naar een computerlokaal en laat ze de titel 'De roof van de Rechters' intypen. Per twee verzamelen de cursisten gedurende 5 minuten zo veel mogelijk informatie die volgens hen verband houdt met de titel.

Stap 3: Kom na 5 minuten weer samen met de hele klasgroep en laat de cursisten aan elkaar de opgezochte informatie doorgeven.

Noot: Je kunt dit doorgeefmoment als een klasgesprek organiseren; je kunt ook werken met een doorschuifstelsel waarbij je telkens twee groepjes de verzamelde info onderling laat uitwisselen en de groepjes vervolgens laten doorschuiven naar een ander groepje.

Stap 4: Toon een afbeelding van het schilderij 'Het Lam Gods'. Vraag of de cursisten weten wie het geschilderd heeft. Laat de cursisten vervolgens per twee een kleine biografie opstellen van de gebroeders Van Eyck. Ze zoeken gericht de volgende informatie op:

Wanneer hebben Jan en Hubert van Eyck geleefd? Waar woonden ze? Wat hebben ze vooral geschilderd? Wat bedoelt men met 'Vlaamse Primitieven'?

Stap 5: Vraag of de cursisten graag iets zouden lezen over het gestolen paneel 'de Rechtvaardige Rechters'. Laat ze hun antwoord kort beargumenteren.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 1: Lees het hoofdstuk 'In de kathedraal' hardop voor. De cursisten luisteren aandachtig. Dat is hun eerste kennismaking met de tekst. Vraag of ze de grote lijnen begrepen hebben. Helder onduidelijkheden meteen op.

Stap 2: Deel **werkblad 1** uit; de cursisten lezen de vragen op **werkblad 1**.

Zorg ervoor dat iedereen een Wablief-boek 'De roof van de Rechters' heeft. Nu lezen de cursisten 'In de kathedraal' in stilte. De woorden die ze niet begrijpen, markeren ze in de tekst en mogen ze direct op het bord gaan schrijven. Als iedereen klaar is met lezen, worden de woorden op het bord klassikaal uitgelegd. De cursisten proberen eerst zelf aan elkaar de woorden uit te leggen, de hand van de context in het boek. Help en stuur bij waar nodig. Uiteraard kun je ook woordenboeken op de tafels leggen zodat de cursisten zichzelf verder kunnen helpen.

Stap 3: Per twee proberen de cursisten de vragen op **werkblad 1** op te lossen.

Stap 4: Overloop klassikaal de antwoorden bij **werkblad 1**. De P-vraag is een 'persoonlijke vraag'. Informeer naar hun antwoorden bij de P-vraag. Laat de cursisten op elkaar reageren.

Stap 5: Deel nu **werkblad 2** uit. De cursisten lezen de vragen op **werkblad 2** en beantwoorden ze aan de hand van de tekst in hoofdstuk 'De geschiedenis van het Lam Gods'. Ze lezen het hoofdstuk in stilte.

Stap 6: Overloop de antwoorden bij **werkblad 2** klassikaal.

Stap 7: Lees het hoofdstuk 'De Rechters zijn gestolen!' voor of laat het stukje op de cd beluisteren. De cursisten luisteren aandachtig (ze kijken daarbij niet naar de tekst). Na deze luisterbeurt vertellen ze aan hun werkpartner wat ze precies begrepen hebben. Ze geven afwisselend informatie over het beluisterde stukje: de ene werkpartner formuleert één zin, daarna is het aan de beurt van de andere werkpartner.

Stap 8: Ga na wat de cursisten begrepen hebben. Doe een klassikale spreekronde waarbij elke cursist in één zin informatie geeft over het voorgelezen stukje. Ze moeten daarbij goed naar elkaar luisteren zodat ze geen informatie herhalen. Laat foute informatie door de andere cursisten verbeteren.

Stap 9: Stel de vragen op **werkblad 3** mondeling en laat ze direct klassikaal beantwoorden of deel **werkblad 3** uit en laat de cursisten gericht naar de antwoorden zoeken in de tekst.

Verhaal: De roof van de Rechters (Patrick Bernauw)
Hoofstuk(ken): D.U.A.; De terugkeer van Sint-Jan de Doper; Het geld voor D.U.A.
Lesduur: 50 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Toon nogmaals een afbeelding van het Lam Gods aan de klasgroep. Vraag of ze nog weten hoe het werk heet, waar het te bezichtigen is en wat ermee gebeurd is. Vraag ook wanneer en hoe het gebeurd is. Kennen ze ook de naam van de schilder nog en weten ze wanneer hij leefde? Kunnen ze hem in de kunstgeschiedenis situeren?

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 1: Lees het hoofdstuk 'D.U.A.' voor of laat het op de cd beluisteren. Laat de cursisten gewoon meelesen. Terwijl er voorgelezen wordt, markeren de cursisten de moeilijke woorden. Vraag vervolgens naar de gemarkeerde woorden en laat de cursisten ze voor de klasgroep aan elkaar uitleggen. Normaal gezien lukt dat aan de hand van de context.
Stel vervolgens de volgende vraag: 'Welke naam geeft de dief zichzelf?'

Stap 2: Deel **werkblad 4** uit. De cursisten beantwoorden de vragen op **werkblad 4** na een tweede (individuele) leesbeurt.

Stap 3: Overloop de antwoorden bij **werkblad 4** klassikaal.

Stel vervolgens de volgende vraag aan de klasgroep:

'Was het een goede beslissing van commissaris Luysterborgh om het onderzoek in de namiddag te starten. Waarom (niet)?'

'Wat had hij moeten doen, volgens jullie?'

Stap 4: Laat de cursisten het hoofdstuk 'De terugkeer van Sint-Jan de Doper' in stilte lezen.

Stel de volgende vragen aan de klasgroep:

'Op welke manier geeft de dief het schilderij 'Sint-Jan de Doper' terug aan commissaris Luysterborgh?'

Stap 5: Deel **werkblad 5** uit. Laat de cursisten een opsporingsbericht schrijven. Circuleer in de klas, help en verbeter waar nodig.

Stap 6: Laat de cursisten in duo de dialoog tussen Luysterborgh en de stationsbediende met de juiste intonatie lezen. Vraag of enkele duo's de dialoog voor de klas willen brengen.

Stap 7: Beluister het hoofdstuk 'Het geld voor D.U.A.' samen met de cursisten. De cursisten lezen mee en markeren de moeilijke woorden. Bespreek de moeilijke woorden: laat ze door de cursisten verklaren aan de hand van de context.

Stap 8: Geef hen daarna **werkblad 6** met de vragen bij 'Het geld voor D.U.A.' en laat hen in kleine groepjes de antwoorden in de tekst zoeken.

Stap 9: Overloop klassikaal de antwoorden bij **werkblad 6**.

Stel hen vervolgens de volgende vragen:

'Welke betrokkene(n) maakt/maken fouten? Wat had hij/hadden zij moeten doen, vinden jullie?'

Stap 10: Laat de cursisten 2 briefjes schrijven.

Opdracht 1: Op 1 juni krijgt de bisschop nog een brief van D.U.A. Schrijf dat briefje.

Opdracht 2: Bisschop Coppieters steekt een briefje voor D.U.A. bij het geld. Schrijf dat briefje.

Verhaal: De roof van de Rechters (Patrick Bernauw)

Hoofstuk(ken): Meneer Arseen; Een omslag waarop 'Ziekenfonds geschreven staat';
Van Ginderachter en De Vos

Lesduur: 50 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Breng de afbeelding van het Lam Gods nogmaals mee. Vraag wat het werk 'Het Lam Gods' te maken heeft met het boek 'De roof van de Rechters'. Laat klassikaal het verhaal samenvatten door een cirkelverhaal: elke cursist zegt 1 zin over wat er tot nu gelezen is.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 1: Lees het stukje 'Meneer Arseen' voor.

Stap 2: Laat de cursisten in groepjes van drie gaan zitten. Deel **werkblad 7** uit en laat de cursisten mondeling zo veel mogelijk informatie bij het personage 'Meneer Arseen' verzamelen.

Stap 3: Overloop klassikaal de verzamelde informatie. Schrijf alles op het bord (de juiste en de foute info). Laat ze vervolgens hun informatie controleren aan de hand van de tekst. Ze vullen de ontbrekende info aan.

Stap 4: Beluister het hoofdstuk 'Een omslag waarop 'Ziekenfonds' geschreven staat'. De cursisten lezen mee. Geef hen vervolgens **werkblad 8** en laat ze per twee de fouten in de samenvatting zoeken. Als de cursisten drie fouten gevonden hebben, mogen ze hun antwoorden in de tekst controleren. Moeilijke woorden leg je achteraf uit.

Stap 5: De cursisten lezen in stilte het hoofdstuk 'Van Ginderachter en De Vos'. Ze markeren moeilijke woorden; ze schrijven de moeilijke woorden op het bord. Aan de hand van de context leggen de cursisten elkaar de moeilijke woorden uit.

Stap 6: Stel vervolgens mondeling de vragen op **werkblad 9** om te controleren of de cursisten alles goed begrepen hebben. Op die manier ontstaat er een klasgesprek. Je kunt er uiteraard ook voor kiezen om **werkblad 9** uit te delen en de cursisten alles rustig te laten opzoeken in de tekst.

Verhaal: De Roof van de Rechters (Patrick Bernauw)
Hoofstuk(ken): Waar zijn de Rechtvaardige Rechters gebleven?;
Mannen met snor en puntbaardje; Het onderzoek van luitenant Koehn
Lesduur: 50 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Laat kort de inhoud samenvatten van wat er de vorige lessen gelezen is.

Stel de volgende vragen:

‘Wat is er gebeurd?’

‘Wie is meneer Arseen, commissaris Luysterborgh, Georges De Vos, D.U.A. ...?’

Suggestie:

Geef elk duo een naam op van een personage dat al in het boek is voorgekomen en laat ze informatie over dat personage opzoeken en het kort aan de klasgroep voorstellen.

Jozef Van Der Veken:

Hij maakte een kopie van het gestolen werk de Rechtvaardige Rechters, 10 jaar nadat het gestolen werd. Hij gaf een van de rechters het gezicht van koning Leopold 3. Zo kon men het echte schilderij en de kopie uit elkaar houden.

Joos Vyd:

Hij was een heel rijke handelaar. Hij werd schepen van de stad Gent. Hij gaf geld voor de bouw van de kathedraal van Sint-Baafs. Hij kreeg een eigen kapel in de kathedraal van Sint-Baafs. Hij bestelde het Lam Gods bij Hubert Van Eyck. Hij staat op de achterkant van het Lam Gods (zijn vrouw Elizabeth Borluut ook).

Commissaris Luysenberg: Hij onderzocht de roof van de panelen (de Rechtvaardige Rechters en Sint-Jan de Doper). Hij startte eigenlijk te laat met het onderzoek, zodat alle sporen al uitgewist waren.

D.U.A.: Hij is de dief van de Rechtvaardige Rechters en communiceert met Bisschop Coppieters via zoekertjes in de krant. Hij stal twee panelen (de Rechtvaardige Rechters en Sint-Jan de Doper), maar gaf er één terug. Hij vroeg heel veel geld voor de Rechtvaardige Rechters. De Kerk was niet bereid er zo veel voor te betalen.

Georges De Vos: Hij is een vriend van meneer Arseen. Meneer Arseen sprak zijn laatste woorden tot hem. Het ging over het gestolen paneel ‘de Rechtvaardige Rechters’.

...

Extra suggestie voor ICT-oefening:

Laat ze die info toetsen aan info die ze vinden op internet, als ze de naam van het personage intikken.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 1: Lees het hoofdstuk ‘Waar zijn de Rechtvaardige Rechters gebleven?’ voor. Deel vervolgens **werkblad 10** uit. De cursisten nemen het boek en vullen per twee de zinnen op **werkblad 10** aan. Als ze klaar zijn, praten ze over de persoonlijke vragen.

Stap 2: Overloop klassikaal de antwoorden en informeer naar hun ideeën bij de persoonlijke vragen. Maak indien nodig ook tijd voor moeilijke woorden.

- Stap 3:** Beluister samen met de cursisten het hoofdstuk 'Mannen met een snor'. De cursisten mogen meelezen. Laat ze vervolgens hun boek sluiten en in duo samenvattend herhalen wat ze gehoord en gelezen hebben.
- Stap 4:** Deel **werkblad 11** uit. De cursisten beantwoorden bij een tweede leesronde de vragen op **werkblad 11**.
- Stap 5:** Overloop klassikaal de antwoorden bij **werkblad 11**. Moeilijke woorden kunnen aan de hand van de context klassikaal worden uitgelegd.
- Stap 6:** Laat het hoofdstuk 'Het onderzoek van luitenant Koehn' in stilte lezen. Deel vooraf **werkblad 12** uit zodat de cursisten gericht kunnen lezen. Moeilijke woorden schrijven de cursisten op het bord zodat ze na de leesbeurt klassikaal aan de hand van de context verklaard kunnen worden.
- Stap 7:** Overloop klassikaal de antwoorden bij **werkblad 12**.

Verhaal: De Roof van de Rechters (Patrick Bernauw)

Hoofdstuk(ken): Twee journalisten en een commissaris; William Luck en de vierde man;
De Rechtvaardige Rechters zijn al lang terug!

Lesduur: 50 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Fris klassikaal op wat er gebeurt is: wie, wat, waar, wanneer, hoe?

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 1: Laat de cursisten het hoofdstuk 'Twee journalisten en een commissaris' in stilte lezen. Tijdens de eerste leesronde markeren ze de moeilijke woorden. Die woorden mogen ze nadien in de groep gooien. Probeer de cursisten elkaar de woorden te laten uitleggen aan de hand van de context.

Stap 2: Deel [werkblad 13](#) uit. In duo's zoeken de cursisten gericht informatie bij de vragen op [werkblad 13](#).

Stap 3: Overloop de antwoorden bij [werkblad 13](#) klassikaal.

Stap 4: Lees het hoofdstuk 'William Luck en de vierde man' hardop voor. Vraag vervolgens aan de cursisten of ze de theorie van William Luck begrepen hebben. Laat klassikaal de theorie uitleggen.

Stap 5: Deel vervolgens [werkblad 14](#) uit. De cursisten lezen de samenvatting op [werkblad 14](#) en zoeken vier verschillen met de tekst. Wanneer ze 4 verschillen gevonden hebben, mogen ze hun antwoord controleren in de tekst en daarna ook de vragen beantwoorden.

Stap 6: Overloop klassikaal de antwoorden bij [werkblad 14](#).

Stap 7: Beluister het hoofdstuk 'De Rechtvaardige Rechters zijn al lang terug!'. De cursisten lezen mee en markeren moeilijke woorden. Maak tijd om de moeilijke woorden klassikaal uit te laten leggen aan de hand van de tekst.

Stap 8: Deel [werkblad 15](#) uit zodat de cursisten bij een tweede leesbeurt gericht informatie kunnen zoeken in de tekst.

Stap 9: Overloop klassikaal de antwoorden bij de vragen op [werkblad 15](#).

Verhaal: De Roof van de Rechters (Patrick Bernauw)

Hoofdstuk(ken): Koning Albert I en de Rechtvaardige Rechters; Een groot geheim van het christendom?; En de Rechtvaardige Rechters zijn verborgen in ...; Het huis van de gebroeders Van Eyck
Lesduur: 50 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Herhaal met de cursisten de verhaallijn: wat is er eerst gebeurd, wat gebeurde er daarna ... ?

2 Aanbod- en oefenfase

- Stap 1:** Laat de cursisten het hoofdstuk 'Koning Albert I en de Rechtvaardige Rechters' in stilte lezen. Vraag vooraf om de moeilijke woorden te markeren. Laat ze de moeilijke woorden op het bord komen schrijven zodat ze vervolgens klassikaal aan elkaar kunnen worden uitgelegd (aan de hand van de context).
- Stap 2:** Deel nu [werkblad 16](#) uit zodat de cursisten na een tweede leesbeurt gericht informatie kunnen opzoeken in de tekst.
- Stap 3:** Overloop klassikaal de antwoorden bij [werkblad 16](#).
- Stap 4:** Deel nu [werkblad 17](#) uit. Laat de cursisten vooraf naar de afbeeldingen kijken. Kennen ze de afbeeldingen? Waar staan ze voor, volgens hen? Lees het stukje 'Een groot geheim van het christendom?' voor.
- Stap 5:** Per twee proberen de cursisten de vragen op [werkblad 17](#) te beantwoorden. Ze controleren hun antwoorden eerst zelf aan de hand van de tekst. Pas daarna volgt de klassikale verbetering.
- Stap 6:** Beluister het hoofdstuk 'En de Rechtvaardige Rechters zijn verborgen in ...'. De cursisten lezen mee en markeren de moeilijke woorden. Na de luisterbeurt worden de moeilijke woorden klassikaal besproken.
- Stap 7:** Deel [werkblad 18](#) uit. In een tweede leesronde beantwoorden de cursisten de vragen op [werkblad 18](#).
- Stap 8:** Overloop klassikaal de antwoorden bij [werkblad 18](#).
- Stap 9:** De duo's lezen het hoofdstuk 'Het huis van de gebroeders van Eyck' en stellen drie vragen op voor een ander duo (zie [werkblad 19](#)). Ze krijgen daarvoor vijf minuten de tijd. Na vijf minuten zullen de duo's elkaars vragen beantwoorden. Als een duo de antwoorden gevonden heeft, mogen ze hun antwoorden laten controleren bij het duo dat de vragen opstelde.

Verhaal: De regels van het huis
Hoofdstuk(ken): volledig boek
Lesduur: 60 minuten

1 Instapfase

Stap 1: Je hebt nu het hele boek uit.

Vat het boek samen. Start zelf met één zin. De cursist links van jou vertelt dan in één zin wat er vervolgens gebeurt. Dan pikt de volgende cursist in. Reconstrueer zo het hele verhaal.

2 Aanbod- en oefenfase

Stap 2: Ga in op het personage van moeder.

Kunnen de cursisten vertellen wat er allemaal in het leven van moeder gebeurd is?

Maak samen een tijdlijn. Welk gebeurtenissen zet je erop?

Denk aan: Moeder was nog heel jong toen haar ouders stierven. Daarna trouwde ze met vader. Hoe ging het daarna? (vader drinkt een beetje, vader drinkt nog meer, moeder wordt zwanger, vader verliest zijn werk, de deurwaarder komt alles ophalen, moeder zet vader buiten, moeder zoekt werk ...)

Stap 3: Hebben de cursisten begrip voor het gedrag van moeder? Gedraagt moeder zich zoals een moeder zich volgens hen behoort te gedragen?

Stap 4: Ga nu in op het personage van vader. Waarom zou vader drinken?

Hoe denken ze dat vader zich voelde toen moeder hem buiten zette?

Hoe zou het nadien met vader gegaan zijn? Laat de cursisten per twee een brief schrijven: als Ruben 20 is, schrijft zijn vader hem een brief en vertelt wat er de voorbije 20 jaar gebeurd is in zijn leven. Let op: vader hoeft zeker geen berouw te hebben, hij kan ook schrijven om geld te vragen of ...

Stap 5: Ga in op het personage van Ruben. Hij lijdt onder het gedrag van zijn moeder. Vinden de cursisten dat hij voldoende begrip heeft voor zijn moeder? Kunnen ze passages aanwijzen waarmee ze hun mening motiveren?

Stap 6: Op de laatste bladzijde is Ruben in het jeugdhuis. Hij vermoedt dat moeder pillen zal nemen. In plaats van na één pintje naar huis te gaan, bestelt hij er nog eentje.

Waarom gaat Ruben niet naar huis? Hebben de cursisten hiervoor begrip?

Stap 7: Het verhaal heeft een open einde. Laat de cursisten fantaseren over hoe het verder zou gaan.

Evaluatieles van 'De roof van de rechters'

Op www.wablief.be/boeken/lesmateriaal staat een uitgebreid document met suggesties om een lessenreeks rond een boek af te sluiten en te evalueren.

Werkblad 1: In de kathedraal

A De kathedraal van Sint-Baafs

- Waar staat de kathedraal van Sint Baafs?
.....

- Hoe is de atmosfeer in de kathedraal van Sint-Baafs?
.....

.....
- Veel toeristen willen de kathedraal bezoeken. Waarom?

B Toeristen

- Waaraan herken je Amerikaanse toeristen, volgens de schrijver?
.....
.....

- Waaraan herken je Japanse toeristen, volgens de schrijver?
.....
.....

P: Kun jij ook meteen zeggen uit welk land bepaalde toeristen komen? Geef eens een voorbeeld.
.....
.....
.....
.....
.....
.....

C De Rechtvaardige Rechters

Het Lam Gods

- Duid het paneel de Rechtvaardige Rechters op het werk 'Het Lam Gods' aan.
- Wat is er gebeurd in 1334?

.....

.....

.....

.....

.....

D Schilder Jozef Van Der Veken

- Wat heeft hij in 1944 gedaan?

- Waarom heeft hij dat gedaan?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Werkblad 2: De geschiedenis van het Lam Gods

A Joos Vyd en zijn vrouw Elizabeth Borluut

- Wie waren ze?

.....
.....

- Wat hebben ze gedaan?

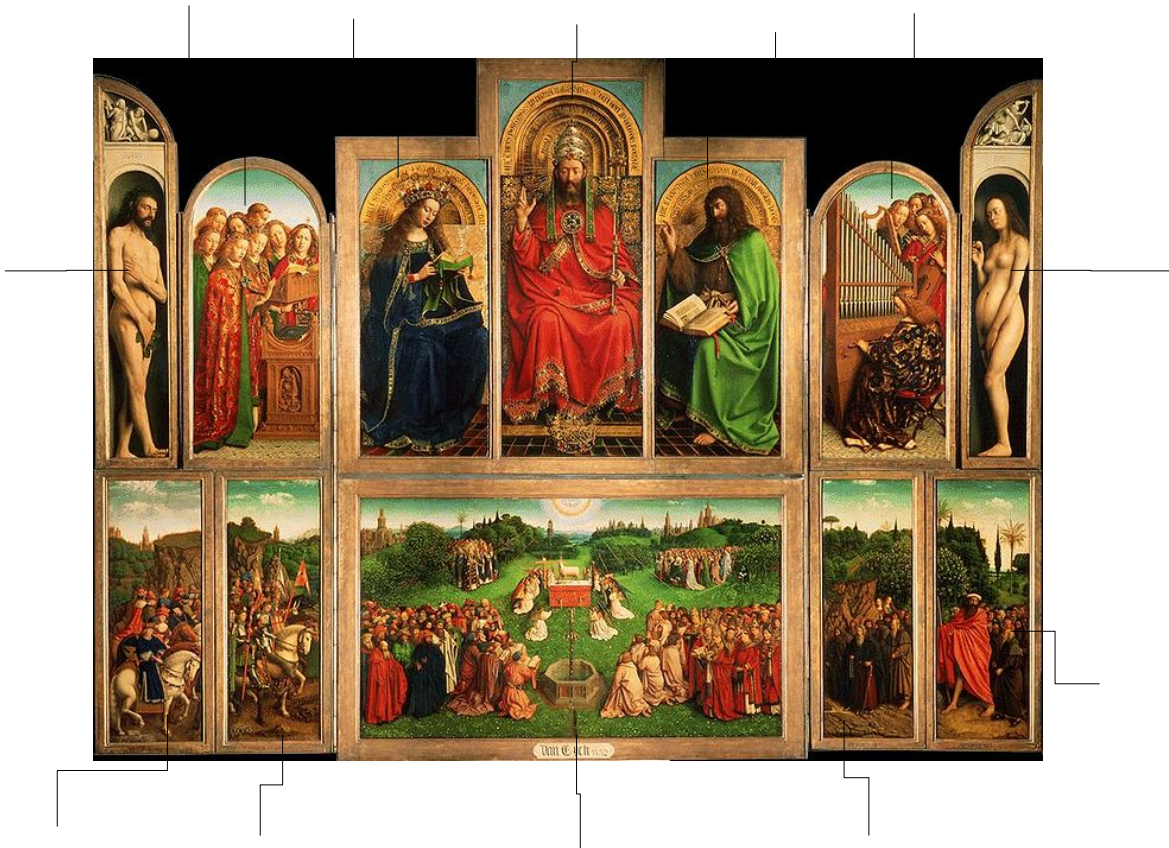
.....
.....

- Waarom deden ze dat?

.....
.....

B Het Lam Gods (voorkant van het schilderij)

- Schrijf bij elke pijl wat je ziet op het Lam Gods.

C Het Lam Gods (achterkant van het schilderij)

- Duid Joos Vyd en zijn vrouw aan.

D Het Lam Gods heeft een geschiedenis vol avontuur

Wat gebeurde er met het Lam

Gods in ...

- de 16de eeuw tijdens de Beeldenstorm? (De Beeldenstorm = beelden en andere religieuze voorwerpen kapotmaken)

.....

.....

.....

.....

Waarom?

.....

.....

.....

- in 1791? ..

.....

.....

Waarom?

.....

.....

- in de Franse Revolutie?

.....
.....

- in 1816?

.....
.....

- in 1914?

.....
.....

Werkblad 3: De rechters zijn gestolen!

Gent, 11 april 1934, halfzes 's morgens.

- Waarom is het niet normaal dat er om halfzes 's morgens al iemand de kerk buitenkomt?

.....
.....

- Wat is de taak van een koster?

.....
.....

- Wat is er allemaal gestolen in de Sint-Baafs?

.....
.....

- Commissaris Luysterborgh vindt dat er te veel mensen in de kerk aanwezig zijn om zijn onderzoek te starten. Hoe lost hij dat probleem op?

.....
.....

- Wie is de eigenaar van het Lam Gods?

.....
.....

- De commissaris is niet erg onder de indruk van de diefstal. Met welke argumenten stelt hij zichzelf en Bisschop Coppieters gerust?

.....
.....
.....
.....

- Hoe komt het dat de agenten geen enkel spoor van de diefstal in de kerk vinden?

.....
.....

- Commissaris Luysterborgh denkt dat de dief de kathedraal goed kent. Waarom?

.....
.....

Werkblad 4: D.U.A.

A Juist of fout? Verbeter indien fout.

Uitspraken	J	F
1 Het onderzoek van de politie loopt vlot.		
2 Bisschop Coppieters krijgt op 1 mei een brief uit Antwerpen.		
3 De politie kreeg al eerder brieven over de diefstal.		
4 De dief wil de Rechtvaardige Rechters teruggeven om vertrouwen te krijgen van de bisschop.		
5 De dief en Bisschop Coppieters communiceren met elkaar via een zoekertje in de krant.		

B Beantwoord de volgende vragen bij de tekst.

1 Hoe weet de politie dat de brief op 1 mei van de echte dief komt?

.....
.....

2 Wat wil de dief?

.....
.....

3 Hoe weet de politie dat de dief een kunstkenner is?

.....
.....

4 Waarom wil Commissaris Luysterborgh dat de bisschop het spel van de dief meespeelt?

.....
.....

Werkblad 6: Het geld voor D.U.A.

A Van wie zijn de onderstaande uitspraken?

Uitspraak	Naam van het personage
'Ik heb mijn woord gehouden.'
'We moeten eerst proberen de Rechtvaardige Rechters terug te krijgen en daarna de dief te pakken.'
'Hoe minder priester Meulepas weet, hoe beter.'
'Het spijt ons, we konden maar 25 000 frank ophalen.'
'Nummer 22!'
'De man was klein en dik, maar ik ken zijn naam niet.'

B Wat is de rol van deze mensen in dit deel van het verhaal?

- D.U.A.:

.....

- De minister van Justitie en de politie:

.....

- Priester Meulepas:

.....

.....

- Commissaris Luysterborgh:

.....

- Bisschop Coppieters:

.....

.....

- De taxichauffeur:

.....

.....

- De meid van pastoor Meulepas:

.....

C De bisschop maakt een onzinnige belofte.

a Welke?

.....

.....

b Waarom is de belofte van de bisschop onzin?

.....

.....
.....

D Het lijkt wel of D.U.A. bescherming krijgt van belangrijke mensen. Geef daarvoor twee argumenten uit de tekst.

.....
.....
.....
.....

E Waarom stoppen de onderhandelingen?

.....
.....

Werkblad 7: Meneer Arseen

Arseen Goedertier

Wat weet je over Arseen Goedertier?

Zijn werk:

.....
.....

Zijn hobby's:

.....
.....

Zijn talent:

.....
.....
.....

Zijn woonplaats:

.....
.....

Zijn gezin:

.....
.....
.....

Zijn karakter:

.....
.....

Zijn uiterlijk:

.....
.....
.....
.....

Zijn financiële situatie:

.....
.....
.....
.....
.....

Werkblad 8: Een omslag waarop 'Ziekenfonds' geschreven staat ...

Lees de tekst en lees vervolgens de onderstaande samenvatting. Zoek de fouten in de samenvatting en verbeter ze:

In de zomer van 1934 houdt Arseen een hevige toespraak in het Onze-Lieve-Vrouwecollege in Dendermonde. Arseen voelt zich gelukkig na de toespraak, maar plots krijgt hij een hartaanval. Enkele mannen brengen Arseen naar het ziekenhuis. Arseen wil zijn schoonbroer spreken. Hij wordt naar het huis van zijn schoonbroer gebracht. Arseen begrijpt dat hij zal sterven. Hij wil een priester om te biechten, maar als zijn goede vriend Georges De Vos onverwacht langskomt, wil hij alles aan Georges vertellen. Arseen vertelt aan Georges dat de Rechtvaardige Rechters bij hem thuis liggen. Arseen laat Georges beloven dat hij dat aan niemand vertelt. En dan sterft hij.

Werkblad 8: Een omslag waarop 'Ziekenfonds' geschreven staat...

Lees de tekst en lees vervolgens de onderstaande samenvatting. Zoek de fouten in de samenvatting en verbeter ze:

In de zomer van 1934 houdt Arseen een hevige toespraak in het Onze-Lieve-Vrouwecollege in Dendermonde. Arseen voelt zich gelukkig na de toespraak, maar plots krijgt hij een hartaanval. Enkele mannen brengen Arseen naar het ziekenhuis. Arseen wil zijn schoonbroer spreken. Hij wordt naar het huis van zijn schoonbroer gebracht. Arseen begrijpt dat hij zal sterven. Hij wil een priester om te biechten, maar als zijn goede vriend Georges De Vos onverwacht langskomt, wil hij alles aan Georges vertellen. Arseen vertelt aan Georges dat de Rechtvaardige Rechters bij hem thuis liggen. Arseen laat Georges beloven dat hij dat aan niemand vertelt. En dan sterft hij.

Werkblad 8: Een omslag waarop 'Ziekenfonds' geschreven staat...

Lees de tekst en lees vervolgens de onderstaande samenvatting. Zoek de fouten in de samenvatting en verbeter ze:

In de zomer van 1934 houdt Arseen een hevige toespraak in het Onze-Lieve-Vrouwecollege in Dendermonde. Arseen voelt zich gelukkig na de toespraak, maar plots krijgt hij een hartaanval. Enkele mannen brengen Arseen naar het ziekenhuis. Arseen wil zijn schoonbroer spreken. Hij wordt naar het huis van zijn schoonbroer gebracht. Arseen begrijpt dat hij zal sterven. Hij wil een priester om te biechten, maar als zijn goede vriend Georges De Vos onverwacht langskomt, wil hij alles aan Georges vertellen. Arseen vertelt aan Georges dat de Rechtvaardige Rechters bij hem thuis liggen. Arseen laat Georges beloven dat hij dat aan niemand vertelt. En dan sterft hij.

Werkblad 9: Van Ginderachter en De Vos

1 Wat zegt een minister op de begrafenis van Arseen?

.....
.....
.....

2 Wat zegt de burgemeester van Wetteren op de begrafenis van Arseen?

.....
.....
.....

3 Geef twee redenen waarom Georges De Vos zijn verhaal niet aan de politie kan vertellen.

.....
.....
.....

4 Waarom vertelt Georges zijn verhaal aan mijnheer Van Ginderachter?

.....
.....
.....

5 Hoe reageert mijnheer van Ginderachter op het geheim van Georges De Vos?

Wat wil hij doen?

.....
.....
.....

6 Wat doen Van Ginderachter en De Vos de dag na de begrafenis van Arseen?

.....
.....

7 Wat vinden Van Ginderachter en De Vos?

.....
.....

8 Hoe komt het dat Van Ginderachter en De Vos naar Gent gaan?

.....
.....

9 Wat vinden Van Ginderachter en De Vos in het station van Gent?

.....
.....

10 Waar komt de naam D.U.A. vandaan?

.....
.....

Werkblad 10: Waar zijn de Rechtvaardige Rechters gebleven?

A Vul de tekst correct aan:

De Vos en Van Ginderachter proberen de sleutels van meneer Arseen op twee plaatsen uit. In de
.....
omdat meneer Arseen

.....
Resultaat van deze zoektocht:

.....
In de
omdat meneer Arseen

.....
Resultaat van deze zoektocht:

.....
Van Ginderachter en De Vos stoppen met hun zoektocht; ze voelen zich
want

.....
Van Ginderachter en De Vos vertellen hun geheim aan

.....
Deze man wil alles in het geheim laten onderzoeken door omdat

.....
.....
Pater Bornauw wordt waarschijnlijk naar Frankrijk gestuurd omdat

.....
.....
De Vos krijgt een mooie job in aangeboden om

B Praat in groepjes over deze persoonlijke vragen:

- 1 Kun jij goed een geheim van iemand anders bewaren? Leg uit.
- 2 Aan wie vertel jij jouw geheim(en)? Waarom?
- 3 Zou jij je dode vriend ook zo beschermen zoals De Vos, Van Ginderachter en De Heem dat doen? Waarom (niet)?

Werkblad 11: Mannen met snor en puntbaardje

Zijn de onderstaande uitspraken 'waar' of 'niet waar'? Motiveer je antwoord aan de hand van het verhaal.

Uitspraken	W	NW
1 Commissaris Luysterborgh ondervraagt mevrouw Goedertier.		
2 Procureur De Heem neemt al het bewijsmateriaal mee naar huis en bewaart het daar.		
3 Achiel De Swaef en Oscar Lievens zijn gestorven aan een maagbloeding.		
4 Het boek <i>Arsène Lupin</i> is geschreven door Arseen Goedertier.		
5 Procureur De Heem heeft een boek met belangrijke aantekeningen uit de verzameling van Arseen Goedertier weggenomen.		
6 Arseen Goedertier schilderde schilderijen van beroemde schilders na.		
7 Arsène Lupin is een dief die beroemde schilderijen steelt.		

Er zijn heel wat gelijkenissen tussen het geheim van Arsène Lupin en de zaak van de Rechtvaardige Rechters. Welke?

.....

Werkblad 12: Het onderzoek van luitenant Koehn

Henry Koehn

1 Wie was hij?

.....

2 Wat moest hij doen?

.....

.....

3 Waarom moest hij dat doen, denkt men.....

.....

.....

4 In de oorlogsjaren reist het Lam Gods door Europa. Leg uit aan de hand van de tekst.....

.....

.....

5 Luitenant Koehn ondervraagt alle mensen die iets met de zaak te maken hebben. Wie?

.....

.....

.....

6 Wat onderzoeken luitenant Koehn en Max Winders allemaal? Noem 5 dingen op.

.....

.....

.....

.....

.....

7 Wat ontdekt luitenant Koehn tijdens zijn onderzoek?

.....

.....

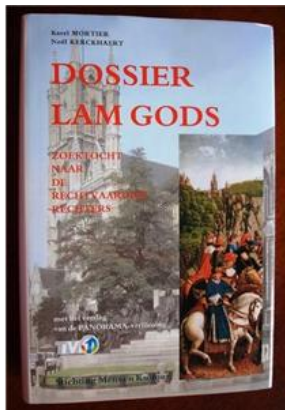
8 Luitenant Koehn schrijft een verslag over zijn onderzoek. Wat staat er zoal in dat verslag?

.....
.....
.....
.....

9 Wat is de reactie van Koehns chefs op dat verslag?

.....
.....
.....
.....

Werkblad 13 Twee journalisten en een commissaris

1 Door wie is dit boek geschreven? .

.....
2 Op basis waarvan hebben de auteurs dit boek geschreven?
.....
.....
.....

3 Wat betekent "Dat boek geldt nu nog altijd als de 'bijbel' van de zaak"?

.....
.....

4 Wat schreef luitenant Koehn over Goedertier in zijn dagboek?

.....
.....

5 Aan welk verband denken Karel Mortier en Noël Kerckhaert?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6 Karel Mortier denkt dat de Rechtvaardige Rechters nooit uit de kathedraal van Sint-Baafs zijn gehaald. Waardoor denk hij dat?

.....
.....
.....

7 Karel Mortier gaat ook op zoek in de kathedraal van Sint-Baafs. Wat ontdekt hij daar?

.....
.....
.....
.....

8 Wat doet commissaris Mortier na deze ontdekking?

.....
.....
.....
.....
.....

Werblad 14: William Luck en de vierde man

A Lees de tekst en lees vervolgens de onderstaande samenvatting. Zoek de fouten (4) in de samenvatting en verbeter ze:

William Luck is een bekende journalist die dagelijks op tv komt en op zoek gaat naar de Rechtvaardige Rechters. Als hij op onderzoek uitgaat, verkleedt hij zich als de beroemde speurder Sherlock Holmes. William Luck schrijft artikels over zijn speurtocht. Deze artikels worden gepubliceerd in het dagblad *De Voorpost*. William Luck denkt dat een onbekende man in Duitsland het plan voor de diefstal heeft bedacht. William Luck denkt dat Goedertier samen met deze Duitse man de Rechtvaardige Rechters gestolen heeft. Alleen William Luck kent de naam van deze man. William Luck denkt dat deze man Goedertier, De Swaef en Lievens vermoord heeft, maar hij weet niet precies waarom.

B Beantwoord de vragen:

- Veel speurders denken dat Duitsland de Rechters liet stelen. Waarom denken ze dat?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- Waarvan zou D.U.A. een afkorting kunnen zijn, volgens sommige speurders?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Werkblad 15: De Rechtvaardige Rechters zijn al lang terug!

1 Sommige mensen denken dat het echte schilderij De Rechtvaardige Rechters op zijn plaats zit en dat iemand over het paneel heeft geschilderd. Met welke argumenten toont Commissaris Mortier aan dat dat niet klopt?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Andere mensen beweren dat het schilderij al lang terug is, maar dat het bisdom dat niet wil toegeven. Waarom zou het bisdom zoiets doen, denken ze?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 Bepaalde onderzoekers zeggen dat de kerk wilde dat er een aangepaste kopie kwam in de plaats van het 'onkatholieke' origineel. Leg uit waarom de kerk het originele schilderij liet verdwijnen, volgens deze theorie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Maria De Roo is ervan overtuigd dat het echte paneel met de Rechtvaardige Rechters zeker tot 1995 in de kathedraal was. Wat is haar uitleg?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Werkblad 16: Koning Albert 1 en de Rechtvaardige Rechters

Zijn de onderstaande uitspraken 'waar' of 'niet waar'? Motiveer je antwoord aan de hand van het verhaal.

Uitspraken	W	NW
1 Koning Albert 1 is van een rots gevallen, maar er waren geen wonden op zijn lichaam.		
2 Albert 1 is zeker vermoord.		
3 Twee weken na de dood van de koning worden de Rechtvaardige Rechters gestolen.		
4 De rots in Marche-les-Dames lijkt op de rots op het paneel van de Rechtvaardige Rechters.		
5 Goedertier is vóór de koning gestorven.		
6 Goedertier hield helemaal niet van de koning.		
7 Arseen Goedertier heeft de Rechtvaardige Rechters verstopt in de crypte van de kerk in Laken.		

Werkblad 17: Een groot geheim van het christendom?

A De ridders van de Tempeliers

1 Wat zijn de Tempeliers?

2 Waarom worden de Tempeliers in verband gebracht met het schilderij van de Rechtvaardige Rechters?

3 Welk geheim zouden ze ontdekt kunnen hebben?

B De Graal

Wat zou de Graal kunnen zijn?

Waarom wordt de Graal in verband gebracht met het schilderij van de Rechtvaardige Rechters?

C De nazi's

1 Wie schreef het boek 'Mysteries van het Lam Gods'?

.....
.....

2 Welke visie heeft deze schrijver over de diefstal van de Rechtvaardige Rechters?

.....
.....

3 Hoe stonden de nazi's tegenover godsdienst? Waarom?

.....
.....
.....
.....

4 Wat wilden de nazi's de Rechtvaardige Rechters absoluut vinden?

.....
.....
.....
.....

Werkblad 18: En de Rechtvaardige Rechters zijn verborgen in ...

A Sint-Getrudiskerk in Wetteren

1 Waarom gaan de speurders in de Sint-Getrudiskerk zoeken naar de Rechtvaardige Rechters?

.....

.....

.....

2 Wat vinden ze daar? Welke interessante ontdekking doen ze er?

.....

.....

3 Welke vragen stelt de schrijver zich?

.....

.....

B Standbeeld voor Franse soldaten uit de Eerste Wereldoorlog (Melle)

Waarom dacht men in het standbeeld de Rechtvaardige Rechters terug te vinden?

.....

.....

.....

.....

.....

Werkblad 19: Het huis van de gebroeders van Eyck

Stel per twee minstens drie vragen op bij dit stukje. Een ander duo beantwoordt jullie vragen.

1

.....
.....

2

.....
.....

3

.....
.....

Werkblad 19: Het huis van de gebroeders van Eyck

Stel per twee minstens drie vragen op bij dit stukje. Een ander duo beantwoordt jullie vragen.

1

.....
.....

2

.....
.....

3

.....
.....

Werkblad 19: Het huis van de gebroeders van Eyck

Stel per twee minstens drie vragen op bij dit stukje. Een ander duo beantwoordt jullie vragen.

1

.....
.....

2

.....
.....

3

.....
.....

Werkblad 19: Het huis van de gebroeders van Eyck

Stel per twee minstens drie vragen op bij dit stukje. Een ander duo beantwoordt jullie vragen.

1

.....
.....

2

.....
.....

3

.....
.....